

בלוגים ודעות

מדינה "טובה דיה"? דו"ח מבקר המדינה על צוק איתן נשכת, והמלחמה נמשכת ללא הכרעה

עשרה חודשים לאחר שהילד שלי הוקפץ ללחימה, ציינו עשר שנים לנפילתו של חבר יקר, סא"ל אמוץ גרינברג ז"ל, בצוק איתן ■ בשובי מאוכזרת, כשדברי בנו שלא הספיק לגדל מהדהדים באוזני, פתחתי את דו"ח מבקר המדינה על המלחמה ההיא ונחרדתי — לא למדנו דבר

ארתור לוי, תמונת מצב: גורל ילדינו

13 במרץ 2014, חיילי חטיבה 828 לצד אוטובוסים שנמצאו בכניסה למינרהה בצפון הרצועה עזה במבצע צוק איתן. כיצד מתקנים את טעות העבר? צילום: דובר צה"ל

מיכל הדס רובין
התראות במייל
2024 באוגוסט 11 • 16:11

כל אמה מכירה את הביטוי "אם טובה דיה". מאחורי הביטוי המוכר, שטבע הפסיכואנליטיקאי והתיאורטיקן דונלד ויניקוט — עומדת ההבנה כי אף אמה איננה מושלמת ולא צריכה להיות כזו. לאורך שנותינו כאימהות טעינו ונטעה המון. אבל אנחנו "טובות דינו", כל עוד הסטעיות נעשות בתום לב וחוץ ראיית טובת ילדינו. אם אנחנו גם לומדות מהסטעיות ומשתפרות, הרי שהרווחנו כישורים וידע חדשים וחיוניים.

אנו בעיצומה של טרגדיה לאומית עצומה, וצבר שובר לב של אלפי טרגדיות אישיות. כאימהות ללוחמים, אשר עלולות, חלילה, לפגוש את הטרגדיה הכואבת מכולן, זה הופך קרביים ומערער את האמון במקבלי ההחלטות המשפיעות על גורל ילדינו

גם ממשלות טועות. אחרי הכל, מדובר בבני אדם. החוכמה היא ללמוד מהסטעיות. להפיק לקחים. לצמוח ולהשתפר, שאם לא כן — אנחנו נדונים לשחור אותן שוב ושוב.

ציין עשר שנים למבצע צוק איתן נקודת ציון ראויה לבחינת השאלה מה למדנו. כאמא ערה לילת ארוכים ללוחם ולוחמת, החלטתי לבדוק מה נכתב בדו"ח מבקר המדינה על ניהול צוק איתן, שהגיש השופט בדימוס יוסף שפירא בפברואר 2017. לתדהמתי, ניליתי שלא למדנו דבר. חלק נכבד מדו"ח מבקר המדינה הוקדש לליקויים החמורים שנמצאו בכל הקשור לתהליכי קבלת ההחלטות ולתמשק בין הדרג המדיני לצבאי.

אחת התוצאות החמורות של היעדר תהליך סדר ומובנה של קבלת החלטות, טען המתבקר, הייתה שהדרג הצבאי נאלץ להחנות בעצמו את היעדים האסטרטגיים, כדי לתכנן לאורם את הפעילות הצבאית. במילים אחרות: צה"ל שיגר חץ, ורק לאחר מכן סימנה הממשלה את המטרה עבורו. כפועל יוצא מכך, לא נדונה כלל השאלה האם ועד כמה פעולות צבאיות כאלה או אחרות יכולות לקדם את היעדים שקבעו.

עיון בדו"ח כיום, בעיצומה של המלחמה הארוכה והמורכבת בתולדותינו, מעלה כי למרבה הוועה, בישראל כמו בישראל: בהיעדר ביקורת אפקטיבית, ונשיאה באחריות במובנה העמוק (Accountability), משחררת ממשלת ישראל את אותן הסטעיות שפורטו בדו"ח המבקר ב-2017 (ובדו"חות נוספים). אפס למידה. אפס שיפור.

בנימין נתניהו, ראון איהרר ומבקר המדינה שפירא בדיון על דו"ח צוק איתן בוועדה לביקורת המדינה באפריל 2017. לא נראה כי הופקו לקחים. צילום: לואר מורח

- הסיוט האומיתי של נתניהו ושל כולנו מתחיל עכשיו | סמי פרץ
אם כסף הוא לא הבעיה של צה"ל - אז מה כק? | סמי פרץ
האמת זועקת: חיילים מתו, ועוד ימותו, על מוצב הישרדותו של נתניהו | גור מנידו

ראשית, מלחמת חרבות ברזל ה נפתחה ב-7 באוקטובר עם מחדל והרס בסדר גודל תניכי, שגרם לתגובה מיידית ורפלקטיבית, ללא דיון עמוק וקבלת החלטות מושכלות. שנית, ההתמודדות עם חטיפה המונית של ארחים וחילים חיבה חשיבה אסטרטגית חדשה, שאומנם לא נדרשנו לה מעולם, אבל בפועל — לא התקיימה. שליטת, הימשכות המלחמה ללא קבלת החלטות משמעותיות מביאה לדשדוש בלתי נמנע (כפי שהעידו רבים מבכירי מערכת הביטחון). היא מתישה את צה"ל ולוחמיו, מדלדלת את כוחותיו ומשאביו ופוגעת בנושט בניטימציה הבינלאומית שקיבלה ישראל, עד כדי בידוד עולמי מסוכן.

רביעית, ומטריד מכל: הזמן החולף ללא החלטות וקידומן (על אף החלטות על התקשיות), פועל לטובת איראן ושלוחותיה, ה"מחממות מנועים" ונערכות להרחבת הלחימה לזירת נוספות. היה ואכן תתמשנה האחרות מפני התרחבות הלחימה לזירת נוספות (כיון אם בהחלטה ובין אם במחדל), בעצמיות שלא חויינו מעולם, ישראל עלולה להגיע למלחמה זו מוחשת וחלשה מאי פעם.

תרחיש כזה ממלא באימה את ליבו של כל אחד מאיתנו ללא כל קשר לעמדה פוליטית.

עשרה חודשים לאחר שהילד שלי הוקפץ ללחימה, ציינו עשר שנים לנפילתו של חבר יקר, סא"ל אמוץ גרינברג ז"ל, בצוק איתן. בשובי מאוכזרת, הדהדו באוזני דבריה של בתן, אשר ביכתה את האב שלא הספיק לראותה גדלה. היא כבר בת 17.

אנו בעיצומה של טרגדיה לאומית עצומה, וצבר שובר לב של אלפי טרגדיות אישיות. כאימהות ללוחמים, אשר עלולות, חלילה, לפגוש את הטרגדיה הכואבת מכולן — החשש מפני אי קבלת החלטות הופך קרביים ומערער את האמון במקבלי ההחלטות המשפיעות על גורל ילדינו.

"הלך קבלת החלטות מסודר בדרג המדיני הנו תנאי הכרחי לאמון הציבור", נכתב בדו"ח וינוגרד, בראשות אליהו יונגרד, לבידיקת אירועי המערכה בלבנון 2006. "חשיבות מיוחדת להליך זה יש לתת לנשאים שבהם עשויות להיות להחלטות השלטות הרות גורל", הוסיף המתבקר שפירא בדו"ח צוק איתן. אבל ממשלת ישראל, בכוננת מכון או בהיעדר כישורים, נמנעת מקיים הלך סדר כזה.

עשר שנים לצוק איתן, ורבים שאינם כבר בינונו. איננו יכולות להשיב לחיים את שנפלו, אך יש חובתנו להבטיח כי החיים כיום, לא יפלו לישומו. כאמהות, זוהי חובתנו לדרוש ממשלת ישראל להיות "ממשלה טובה דיה", ליישם את לקחי העבר לאלתר. אלה לקחים שעלו בדם.

מיכל הדס רובין, אם ללוחם במילואים ולוחמת בסדיר, היא ממובילות תנועת "אמה ערה"

M
בלוגים בלוגים ודעות

לחצו לקבלת עדכונים בנושא:
+ מלחמה + חמאס + ממשלה

פרסומות: 5 מתקפות פתע קטלניות במאה ה-20

Outbrain
כתבות נוספות שעשויות לעניין אותך
בלוגים / גם אחרי המוות באפט עדיפה גישתו של וורן עדיף גישתו של וורן...
בלוגים / לא חמדנות אלא הכרח: בלי הסכם שני חדש, לא יישארו רואים...
בלוגים / הבנקים בשווייץ עדיפה גישתו של וורן...
בלוגים / טרבות הייק והשטענסל: 21 ימים של חרדי בצבא נחשבים לניסו...
בלוגים / בדרך ל"עשור והיערך ליום שאחרי גמ...
בלוגים / האחריות והמלצה מהנשיא...
בלוגים / המערכת נפלה, השטענסל נשארה לנו רק דרך אחת...
בלוגים / מלכת הכביש: אופל קורסה החדשה הגיעה לישראל עם עיצוב עיכוב...
בלוגים / איחוד הלוואות / ילדו לקבל הלוואה בעד...
בלוגים / טיפול חדשני: לעקרומנית מוגדלת ללא פגיעה בפריות - פנו...
בלוגים / מדיקט / ספיל חדשני: הקוקו ממנו לביסט רוב חבבל בקביל עד 46%...
בלוגים / מלכת הכביש: אופל קורסה החדשה הגיעה לישראל עם עיצוב עיכוב...
בלוגים / האחריות והמלצה מהנשיא...
בלוגים / המערכת נפלה, השטענסל נשארה לנו רק דרך אחת...
בלוגים / מלכת הכביש: אופל קורסה החדשה הגיעה לישראל עם עיצוב עיכוב...

שם *
לבחירת השם
כנינו קבוע
הכינוי שם שיוצג באתר
תגובה
מסלוח תגובה מהווה הסכמה לתפא שמישפט של אתר TheMarker
שלחו

M
על סדר היום
בראש החדשות: תמ"א 38 | הדורר | שיבוש GPS | תקציב 2025 | מחירי הדירות | מידע פינים | ניוולטרים

אזעקת שווא או סיכון אמיתי?
ההאטה בארה"ב מעוררת חששות למיתון עולמי
"הציעו לאמא שלי דירה חדשה ו-2 מיליון שקל במוזון זה שווה הרבה יותר!"
השוקים עברו במהירות מהשאלה מתי הרבית תרד - למה וירידו בספטמבר?
המסורה נפלה, היעמ"שית נחלשת - נשארה לנו רק דרך אחת
מנהיגי האקלים של המחר: אביביטיליסטית ת"א: מכשירים את מעשינו? אביביטיליסטית תל אביב
עזר לשכן להנתיב את רכבו ונפגע: חברת הביטוח: זו לא תאונת דרכים
ענת גריניץ'
הם באו עם עימות סכף ונילו שמכרו לזכו חלומות — עכשיו הם הזרים יותר?"
שוני אבה

אחרי 100 שנה: המלחמה ניצחה גם את המלון שהיה אחד מהממלים של ירשלים
תכינו 40 אלף שקל. הוא כבר יסדר לכם תואר ברפואה והמלצה מהנשיא
20 סטארט-אפים עצירים עם רעיונות שאפתניים. מי יפוך לשם הגדול הבא?
רתי לוי ואופיר דור ושניא כהן

הדר הקה
אבי בר-אלי
ענת גריניץ'
שוני אבה
רתי לוי ואופיר דור ושניא כהן
ליאת לוי

TheMarker
דיוריים | מערכת | הנהלה | תנאי שימוש | רכשו מני | ביטול מני | שאלות ותשובות | צור קשר | פרסומ אצלנו | הצהרת נישות
הצג עוד

חדשות, מידע, תרבות ועולם - הידיעות והחדשות בעיתון הארץ, סקופים, ממונים, פרשנויות ותחקירי עמוק באתר האיכותי בישראל © כל הכותרות שמורות להוצאת עיתון הארץ בע"מ